Podolin dnia 14 września 2025 r.

Wójt Gminy Moszczenica
ul. Kosowska 1
97-310 Moszczenica

PETYCJA
w sprawie ochrony zdrowia mieszkańców Kolonii Podolin i Podolina oraz ograniczenia kumulacyjnego oddziaływania inwestycji na środowisko.

Szanowni Państwo,

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2014 r. poz. 1195), składam niniejszą petycję jako osoba na stałe związana z miejscowością Podolin i wyrażam uzasadnione zaniepokojenie planowanymi inwestycjami polegającymi na budowie obiektów do chowu trzody chlewnej w moim otoczeniu. Zgodnie z dostępnymi publikacjami naukowymi i raportami instytucji zajmujących się ochroną zdrowia i środowiska istnieje ryzyko, że w wyniku kumulacji emisji odorów, amoniaku, pyłów i innych zanieczyszczeń mogą wystąpić negatywne skutki dla zdrowia mieszkańców oraz środowiska.
Odory nie są jedynie uciążliwością zapachową – stanowią również nośnik szkodliwych substancji chemicznych i biologicznych, które w warunkach kumulacji mogą wywoływać negatywne skutki zdrowotne dla mieszkańców.
W związku z powyższym zwracam się z prośbą o podjęcie następujących działań:

1. Zastosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), w zakresie:

- wentylacji i filtracji powietrza,
- ograniczenia emisji amoniaku, siarkowodoru, metanu i odorantów,
- redukcji pyłów i lotnych związków organicznych,
- doglebowej aplikacji gnojowicy i przechowywania gnojowicy w niskich temperaturach, w celu ograniczenia emisji odorów i amoniaku,
- zastosowanie barier zapachowych (kurtyn odorowych, windbreak walls) jako praktyki uzupełniającej w ograniczaniu uciążliwości odorowych, zgodnej z celem dokumentu BAT.

  Wdrożenie powyższych najlepszych dostępnych technik (BAT) jest niezbędne, aby ograniczyć emisje odorów, pyłów i gazów szkodliwych dla zdrowia mieszkańców oraz zmniejszyć uciążliwości środowiskowe wynikające z chowu

trzody chlewnej. Ich stosowanie zapewnia równocześnie zgodność z wymogami krajowymi i unijnymi dotyczącymi ochrony środowiska i zdrowia publicznego.

2. Monitorowanie środowiskowe i zdrowotne w promieniu kumulacyjnego oddziaływania planowanych i istniejących budynków do hodowli trzody chlewnej, obejmujące:

- jakość powietrza, w szczególności poziom amoniaku, siarkowodoru, związków odorowych, pyłów i bioaerozoli, gazów cieplarnianych oraz ich kumulacji w warunkach lokalnych, ze wskazaniem na potencjalne skutki zdrowotne (układ oddechowy, alergie, odporność),
- jakość wód powierzchniowych i podziemnych, w szczególności stężenia azotanów i fosforu, obecność bakterii chorobotwórczych, pozostałości farmaceutyków i antybiotyków, metali ciężkich oraz ryzyko kumulacji i migracji tych substancji do ujęć wody pitnej i ekosystemów wodnych.
- jakość gleb, z uwzględnieniem zanieczyszczeń chemicznych (metale ciężkie, azotany, fosforany), pozostałości farmaceutyków, zanieczyszczeń mikrobiologicznych z gnojowicy oraz efektu ich długotrwałej kumulacji i oddziaływania na sąsiednie ekosystemy.

Ze względu na istniejące i planowane obiekty w rejonie Kolonii Podolin, brak systematycznego monitorowania środowiska może prowadzić do kumulacji zanieczyszczeń i zwiększenia ryzyka negatywnego wpływu na zdrowie mieszkańców oraz lokalne ekosystemy. W związku z tym należy uwzględnić w ocenie planowanych inwestycji rzeczywisty wpływ wszystkich emisji na powietrze, wodę i glebę, aby zapewnić adekwatne działania ochronne.

3. Wymóg zgodności inwestycji z zasadami zagospodarowania nawozów naturalnych wynikającymi z Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (tzw. programu azotanowego), w tym:

- przedstawienia realnych i udokumentowanych możliwości zagospodarowania całości wytwarzanej gnojowicy,
- wykazania posiadania lub zapewnienia odpowiedniej powierzchni gruntów rolnych, na których nawozy naturalne będą mogły być stosowane zgodnie z normami programu azotanowego i w sposób bezpieczny dla środowiska,
- uwzględnienia w ocenie oddziaływania inwestycji ryzyka nadmiernego nawożenia i zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podziemnych w przypadku braku wystarczających gruntów,
- zapewnienia kontroli przestrzegania limitów nawożenia azotem wynikających z przepisów krajowych i unijnych.

Ze względu na istniejące wykorzystanie gruntów w rejonie Kolonii Podolin, dalsze zwiększenie obsady zwierząt bez odpowiedniej powierzchni do zagospodarowania gnojowicy może skutkować przekroczeniem limitów azotu określonych w programie azotanowym, zwiększeniem ryzyka zanieczyszczenia wód i gleby oraz uciążliwości dla mieszkańców. W związku z tym należy uwzględnić w ocenie planowanych inwestycji rzeczywistą możliwość zgodnego z prawem zagospodarowania całości gnojowicy.

4. Wprowadzenie pasów drzew i zieleni buforowej wokół obiektów do chowu trzody chlewnej, które:
- ograniczają rozprzestrzenianie odorów i pyłów,
- stanowią barierę ochronną dla mieszkańców,
- poprawiają mikroklimat i zwiększają bioróżnorodność.

   Rozwiązanie to ma na celu ograniczenie uciążliwości, poprawę jakości życia mieszkańców i bezpieczeństwo ekologiczne, przy jednoczesnym zachowaniu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej.
5. Weryfikację planów inwestycyjnych pod kątem zgodności z najnowszymi standardami ochrony zdrowia mieszkańców, środowiska i wymogami UE dotyczącymi obiektów do chowu trzody chlewnej, z uwzględnieniem efektu kumulacji oddziaływań z istniejącymi i planowanymi inwestycjami na danym obszarze.

Należy przyjąć zasadę, że ocena oddziaływań środowiskowych każdej inwestycji powinna uwzględniać łączne, kumulacyjne skutki wszystkich istniejących i planowanych obiektów na danym obszarze, zgodnie z wymogami prawa krajowego i unijnego.

Proszę o uwzględnienie kumulacyjnego oddziaływania wszystkich istniejących i planowanych obiektów do chowu trzody chlewnej w promieniu ich faktycznego wpływu, tak aby ochrona zdrowia mieszkańców obejmowała sumę wszystkich emisji docierających do danego miejsca.

Zwracam uwagę, że nawet obiekty o mniejszej liczbie zwierząt, które formalnie nie podlegają obowiązkowi stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT), w kumulacji mogą negatywnie wpływać na jakość powietrza, wody oraz zdrowie mieszkańców. Takie uciążliwości nie tylko obniżają komfort życia mieszkańców, lecz także mogą prowadzić do ograniczenia możliwości korzystania z nieruchomości i spadku ich wartości, co stwarza ryzyko naruszenia konstytucyjnie chronionego prawa własności.
W związku z tym proszę o uwzględnienie odpowiednich środków ograniczających emisje i uciążliwości środowiskowe również w przypadku mniejszych inwestycji – adekwatnie do ich skali – w celu zminimalizowania uciążliwości dla zdrowia publicznego i środowiska.

Moim celem jest zapewnienie, aby rozwój produkcji zwierzęcej odbywał się w sposób bezpieczny dla zdrowia mieszkańców i ochrony środowiska, przy jednoczesnym zachowaniu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej.

Proszę o publikację treści niniejszej petycji na stronie internetowej Gminy Moszczenica z zachowaniem poufności moich danych osobowych, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych.

Niniejsza petycja opiera się na uzasadnionych obawach mieszkańców oraz dostępnych publikacjach naukowych i raportach instytucji zajmujących się ochroną zdrowia i środowiska. Jej treść nie stanowi zarzutu wobec żadnego indywidualnego podmiotu gospodarczego ani nie kwestionuje działalności żadnego konkretnego inwestora, a wyłącznie wyraża troskę o dobro wspólne społeczności lokalnej oraz o zdrowie mieszkańców i środowisko.

Z poważaniem,